

Posta, telgraf ve telefon idaresi teşkilât ve vazifelerine dair olan kanuna ek kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/601)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1947

8 - VI - 1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Posta, telgraf ve telefon idaresi teşkilât ve vazifelerine aid 2822 sayılı kanuna ek olarak Nafıa ve Maliye vekilliklerince hazırlanan ve İcra Vekilleri heyetince 8 - VI - 1936 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Mucib sebebler

1 — İşbu madde aşağıdaki sebebler dolayisile teklif edilmiştir.

A - 2822 numaralı teşkilât kanunu, vilâyet mesul muhasibleri adedini sekize indirerek merkezde toplanmalarını âmir bulunmakta isede 13 başmüdürlüğün 62 vilâyet merkez müdürlüğüne intikal muamelesi yapılacak olan kânunusani 1937 iptidasında halen on üç tane olan muhasibliklerden de beş tanesinin 60 ile 70 arasındaki şubeleri hesabat ve mevcudlarla beraber işbu sekiz muhasibe devrettirilmesi ve sekiz tanesinin de merkeze nekledilib 90 - 100 şubeyi ve merkezden idare etmesi idare hesaplarındaki sürat, selâmet ve intizamı ihlâl edeceği nazarı dikkate alarak yeni teşkilât kanununun cari olacağı kânunusani - mayıs 1937 zarfında dahi muhasibliklerin mahallerinde bırakılması bütçe kanunile teklif olunmuş ve yeni kanunda muhasib adedlerinin eskisi gibi on üçe çıkarılması zarurî görülmüştür.

B - Yeni teşkilât kanununda muhasiblerin merkeze getirileceği nazarı dikkate alarak veznedarlıklar kaldırılmış bulunmaktadır. Halbuki yukarıdaki sebebler dolayisile muhasiblerin yerlerinde bırakılacağına göre mahallerinde kaldıkları müddetçe muhasibliklerin ve muhasiblikler merkeze getirildiklerinde de İstanbul posta, Galata posta telgraf, Ankara telgrafi gibi muamelesi vasi muavinliklerin vezne ve pul işlerini yapması için on üç tane veznedarlığın kadroya ilâvesine ihtiyaç duyulmuştur.

C - Yeni teşkilât kanunile Posta, telgraf, telefon idaresinin teşkilâtı, mülki taksimata uydurulmuş idi. Tunceli, Hakkâri, Bitlis, Bingöl ve Çoruh vilâyetlerinin teşkili dolayisile dereceleri kanun lâyihasında yazılı 5 merkez müdürile bunların maiyetindeki kalem heyeti ve işleri artan bu vilâyetler posta, telgraf, telefon şubeleri için 30 aded memurun kadroya eklenmesine lüzum görülmüştür.

D - Günden güne ehemmiyet ve vüsat kesheden Ankara otomatik telefonunun yeni teşkilâta bir muavin yerine şimdiki gibi müdür tarafından idaresi muvafık olacağından 1 Ankara otomatik telefon müdürünün kadroya ilâvesi muvafık görülmüştür.

2 — Posta telgraf ve telefon idaresinde müstahdem olup ötedenberi haklarında Devlet memurları gibi muamele yapılan ve tekaüd kanunlarından da istifade eden hat başbakıcı ve bakıcılarile başmüvezzî ve müvezzîlerin bu evsafı muhafaza etmeleri madelete muvafık ve zarurî iken yukarı-

da zikri geçen yeni teşkilât kanununda bu eîhez tebarüz etmemekte bulunmuştur

Tatbikat sahasında bir tereddüde mahal bırakılmamak üzere bu idarenin diğêr memurlarının muhakeme usullerinden ve tekaüd hukukundan bahis olan 25 nci maddesinin 2, 3 ve 4 ncü fıkralarının posta, telgraf, telefon idaresinde bir sınıfı mahsus teşkil eden bu memurlar hakkında da tatbikını temin için 28 nci maddeye bir fıkra eklenmesine zaruret görölmüştür.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 12

Esas No. 1/601

7 - XII - 1936

Yüksek Reisliğe

Posta, telgraf ve telefon idaresi teşkilât ve vazifelerine aid 2822 sayılı kanuna ek olarak hazırlanmış Başvekâletin 8 - VI - 1936 tarih ve 6/1947 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilen kanun lâyihası Encümenimize havale edilmiş olmakla Nafra vekili Ali Çetinkaya ile P. T. T. Umum müdürü Nazif Ergin hazır buldukları halde okundu ve konuşuldu :

1 haziran 1936 tarihinde meriyete girmesi lâzımgelen Posta, telgraf ve telefon idaresinin teşkilât ve vazifelerine aid olan 2822 sayılı kanunun meriyeti bu idarenin 1936 malî yılı bütçe kanununun 8 nci maddesile 31 kânunuevvel 1936 tarihine nakledilmişti.

Mezkûr kanunun tatbikatına aid ihzarat ile meşgul olunduğu sırada görölen ihtiyaç üzerine kanunun bazı maddelerinde değışiklik yapılmasına lüzum görölererek bu lâyihanın Yüksek Meclise sevk olunduğu esbabı mucibesinin tetkikinden ve lâyihanın Yüksek Meclise tevdiinden sonra da gerek muhasebe teşkilâtının daha mazbut bir şekle ifrağı ve gerek Millî Müdafaa ihtiyaçlarının ve memleketimizdeki inkişafın icab ettirdiğı yeni merkezlerin açılması ve mevcut merkezlerden de bazılarınm tevsi maksadile bu lâyiha üzerinde bazı değışiklik yapılmasına lüzum göröldüğü encümenimizde şifahen vaki olan izahattan anlaşılmiş ve encümenimizde de verilen izahat yerinde görölererek lâyihanın yeniden tanzimi muvafık görölmüştür.

Lâyihanın birinci maddesi muhasebe müdürlüğü teşkilâtına dair olup 2822 sayılı kanunun 13 ncü maddesi yerine kaim olmak üzere yeniden yazılmıştır. İkinci maddeye bağı cetvel yeni teklif veçhile kabul edilmiştir. Kanunun 28 nci maddesine eklenmesi teklif edilen fıkra encümenince de muvafık görölmüş ve mezkûr kanunun 28 nci maddesi bu esas dairesinde hazırlanmıştır.

Kadro tadilatından dolayı ayda 8 500 lira derecesinde bir fazlalık husule gelecekse de esasen kadro maaşlarından mevcut kanun hükümlerine göre bir kısım memurlar müstefit olmayacağı gibi kadro tasarrufatı da olacağı cihetle bu sene için maaş tertibindeki tahsisatla iktifa edilebileceğı anlaşılmış bulunmaktadır.

Bu tadilatı ihtiva etmek üzere hazırlanan kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine konmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Rs. V.	M. M.	Kâ.
İsparta	Trabzon	İstanbul
M. Ünsal	S. Day	P. Öymen
Balıkesir	Çorum	Diyarbakir
E. Adakan	M. Cantekin	Rüştü Bekit
İzmir	Malatya	Malatya
K. İnanc	M. Öker	O. Taner
Muş	Muş	Sivas
Ş. Ataman	Ş. Çiloğlu	R. Başara
Sivas		
R. Çiner		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Posta, telgraf ve telefon idaresi teşkilât ve vazifelerine aid 2822 numaralı kanuna ek kanun lâyihası

MADDE 1 — Posta, telgraf ve telefon idaresi teşkilât ve vazifelerine aid 2822 numaralı kanuna bağlı (1) numaralı cetvele aded ve teadül dereceleri aşağıda yazılı memuriyetler ilâve edilmiştir:

D.	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
<i>Hesab işleri müdürlüğü</i>			
8	Mesul muhasibler	2	45
10	»	3	35
12	Vezenadar	13	25
<i>Vilâyetler</i>			
5	Ankara otomatik telefon müdürü	1	80
7	Üçüncü sınıf merkez müdürü	2	55
8	Dördüncü sınıf merkez müdürü	3	45
12	Üçüncü sınıf şef	30	25

MADDE 2 — Mezkûr kanunun 28 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

(Bunlar hakkında da 25 nci maddenin 2, 3 ve 4 ncü fıkraları hükümleri tatbik olunur.)

MADDE 3 — Bu kanun 31 - XII - 1936 tarihinden muteberdir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Posta, telgraf ve telefon idaresi teşkilât ve vazifelerine aid 2822 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Posta, telgraf ve telefon idaresi teşkilât ve vazifelerine aid 2822 sayılı kanunun (13) ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Hesab işleri müdürlüğü; bu idarenin hesaplarını muhasebeî umumiye kanunu hükümlerine göre yürütmekle mükellef olup bir müdüre bağlı; bütçe, hesabat, tetkik ve takib şubeleri merkez muhasibliğinden ve taşra mesul muhasibliklerinden mürekkebtir. Müdürü Maliye vekâletince tayin olunur.)

MADDE 2 — Mezkûr kanunun 25 nci maddesine bağlı bir numaralı cetvelin levazım ve hesap işleri müdürlükleri kısımları bu kanuna bağlı cetvelde gösterildiği şekilde değiştirilmiş ve vilâyetler kısmına da yine bu cetvelde derece, aded ve maaşları gösterilen memuriyetler ilâve dilmıştır.

MADDE 3 — Mezkûr kanunun 28 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Maaş miktarları her sene bütçesile hususî nisbetler dahilinde tesbit olunan hat baş bakıcı ve baş müvezzi ve hat bakıcı ve müvezziler (1) numaralı kadro cetveline dahil olmayıp hususî bir sınıf teşkil ederler.

Bunlar hakkında da 25 nci maddenin 2,3 ve 4 ncü fıkraları hükümleri tatbik olunur.)

MADDE 4 — Bu kanun 31 - XII - 1936 tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icra-ya Nafia vekili memurdur.

8 - VI - 1936

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. M.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icra-ya Nafia vekili memurdur.

Bütçe encümeninin değiştirişine bağli

CEZVEL

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
<i>Levazım müdürlüğü</i>			
6	Müdür	1	70
7	Şube müdürü	1	55
8	» »	1	45
9	Ayniyat başmuhasibi	1	40
10	Birinci sınıf şef [I]	1	35
11	İkinci » » [II]	4	30
12	Birinci sınıf memur [III]	8	25
14	İkinci » » [IV]	8	20
15	Kâtib	3	17,5
16	»	4	16
8	Fabrika müdürü	1	45
6	» mühendisi	1	70
10	Ressam	1	35
			35

Hesab işleri müdürlüğü

6	Müdür	1	70
7	Birinci sınıf müdür muavini	1	55
8	İkinci » » » [V]	3	45
10	Birinci sınıf şef	4	35
11	İkinci » » [VI]	7	30

[I] Merkez ambar memurluğunu da yapacaktır.

[II] Depoların ayniyat muhasibliğini yapacaklardır.

[III] Dördü depoların ambar memurluğunu yapacaktır.

[IV] Dördü depoların ambar memur muavinliğini yapacaktır.

[V] Birisi merkez muhasibliğini, birisi başveznedar ve pul muhafızlığını yapacaktır.

[VI] Birisi ikinci veznedarlığı yapar.

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
12	Birinci sınıf memur	10	25
14	İkinci » »	3	20
19	Kâtib	3	10
		32	

Taşra mesul muhasiblikleri

8	Birinci sınıf mesul muhasib	1	45
9	İkinci » » »	3	40
10	Üçüncü » » »	4	35
11	Dördüncü » » »	6	30
11	Veznedar	1	30
12	»	13	25
12	Tahsildar	2	25
14	»	3	20
12	Birinci sınıf memur	20	25
14	İkinci » »	20	20
19	Kâtib	15	10
		88	

Vilâyetler kısmına ilâve edilecek memuriyetler

7	Üçüncü sınıf merkez müdürü	2	55
8	Dördüncü » » »	3	45
12	Üçüncü sınıf merkez şefi	30	25
5	Ankara telefon müdürü	1	80
7	» » şebeke âmiri	1	55
8	Başmakiniist	1	45
12	Üçüncü sınıf şef	30	25
14	Birinci sınıf memur	20	20